

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXXII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96520](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96520)

- li: ergo in casu donationis facta Amercio, cum de filiis illius mentio facta fuerit, nepotes quoque, & alij contineri debent. ¶ Nec aduersat ¶ doct. Bar. in d. l. liber. col. 4. uerbi. quero, quid si appellatio, q. uoluit, q. in pñtib. filiorum appellatio nepotes, & descendentes non contineat arg. l. ueteribus C. de pact. Pet. de Anch. in cle. 1. de bapti. & argum. eorum, q. in simili uoluit Archid. in c. si quis suadente 17. q. 4. & prout latius in dubitationib. traditis cōtinetur. Hinc Sal.
- 12 in l. 2. 22. q. C. de iur. emph. uoluit, q. si emph. fuerit concessa pro se, & filiis simpliciter, non dicitur concessa pro nepotibus, alijsq; descendentes. cum simus in pñtib. stricti iuris, ex plurib. ibi per cum adductis: Sed t. donatio est pñtus gl. & Bar. in l. iuris gentium in prin. ff. de pactis, & est stricti iuris s. actionū insti. de actio. cum ibi not. glo. in c. cum uenerabilis extra de exceptio. ergo in ea mentio filiorum non comprehendit nepotes, & alios descendentes. Sed
- 13 t. pro responsione dico doct. Bar. procedere regulariter in illis pñtib. in quib. stricta fieri debet interpretatio iux. l. quicquid astringenda cum ibi not. alijsq; simil. ff. de uerb. oblig. At ubiqueq; esse mus in pñtib. in quib. sui natura lata fieret interpretatio, tunc filiorum appellatione diceretur nepotes quoque contineri, sicut in ultimis uoluntatib. t. in quibus lata sit interpretatio in testamentis ff. de reg. iur. p. p. q. ultima uoluntates sunt fauorabiles, Bar. in d. l. liberorum, ergo ex idēitate rōnis idem dicendum est in pñtib. in quib. lata fieret interpretatio, uel latior, q. in ultimis uoluntatibus. Hinc uidemus,
- 14 t. q. si Imperator aliquod beneficium alicui pro se, & filiis concedat, dicitur et nepotibus, & descendentes concessisse, Bar. in d. l. liberorum col. 5. arg. l. si. ff. de consi. prin. & est optimus text. in l. duo marcos, & in l. milites C. de q. q. Sed in t. pñtu donationis, in qua agitur de beneficio, & liberalitate, lata sit interpretatio, imō latior, q. in ultimis uoluntatib. sicut et fit in alijs beneficijs, ut in c. cum dilecti extra de donat. ergo si in ipso donationis pñtu facta erit mentio de filiis, dicentur et contineri nepotes, & alij: Et hoc vñ esse de mente Alex. in d. consi. 37. dū allegat d. c. cum dilecti, q. qñ sumus in ijs, in quibus lata sit interpretatio, filiorum appellatio nepotes continet per tex. in d. c. cum dilecti, iuncta d. l. iusta, & d. l. liberorum: Sed in d. c. cum dilecti tex. pñsupponit latam fieri interpretationem in donationib. & latiore, quā in ultimis uoluntatibus, quia donatio beneficiū in se cōtinet, ut ibi, ergo innuit Alex. q. in donationib. filiorum appellatio nepotes comprehendit. ¶ Prædicta confirmo, nam t. feudum est pñtus, ut uoluit Bal. in prelud. feud. Bar. & alij in l. ex hoc iur. ff. de iust. & iur. Sed feudum concessum pro se, & filiis simpliciter extenditur et ad nepotes, & alios descendentes masculos, ut uoluit Bal. in c. j. de alienat. feu. sequitur Alex. & post eum ceteri in d. l. Gallus s. instituens circa finem, & hoc non ex alia rōne, nisi quia t. feudum dñ esse beneficium, & ex liberalitate prouenire, ut in c. j. circa fin. in quib. caus. amitt. q. uis Alex. in d. s. instituens in fin. dicat rōnem esse, quia feudum dñ esse gratia, & de lucro magis, q. de damno participat, ut uoluit Bald. in d. prelud. feud. et iō feudum concessum pro filiis comprehendit et nepotes, aliosq; descendentes masculos, qm in beneficijs, & gratiosis filiorum appellatio nepotes quoque continet, ut dictum fuit sup. post Bar. in d. l. liberorum: Et attenda et hac rōne Alex. si hoc dicimus in feudo, idem multo magis dicet, uerumq; erit in donatione, quæ merum lucrum continet, & beneficium dñ, cuius beneficii rōne in donatione latissima est facienda interpretatio d. c. cū dilecti,

ubi casus: Et hoc mō pōt responderi doct. Bar. in d. l. liberorum, q. in pñtib. appellatione filiorum continent nepotes, alijq; descendentes, illud nō procedit in pñtu donationis, in qua nō solum lata, sed et latissima sit interpretatio d. c. cū dilecti, sicut uoluit Alex. in d. s. instituens doct. illam Bar. non procedere in pñtu feudi ex eo, q. lucrum dñ continere, & gratia, seu beneficium esse dñ optimē et nobis inferunt ea, q. tradidit Alex. in d. consi. 37. in 6. uol. ¶ Plura pro resolutione harum dubitationum dixissem, nisi excellentiss. D. Marcus de Asinijs ita difficultates oēs remouisset, ut nullus quicquam super ijs dicendi locus relictus fuerit. Superuenit et postea declaratio facta a clarissimo uiro D. Gerardo Mazzolio Regiensi dignissimo nunc Rota Florentiæ Auditore, & in hmoi cā ludice ad quē, q. tot tantaq; doctē, ingeniosē, & plenē uarijs ex locis cumulata in hac snām adduxit, ut illi nunc multo magis pedib. ac manib. inhaerendū oīno esse existimē.

S V M M A R I V M.

- 1 Filiorū appellatione in testamētis qñ nepotes ex illis cōtineant.
- 2 Quid in substitutione fideicommissaria habente trañ de futuro.
- 3 L. Lucius la. 2. ff. de hered. inst. declaratur.
- 4 Substitutus extraneus ne pñatur ijs, qui sunt de sanguine testatoris, uerba contra propriam significationem intelligunt.
- 5 Liberorum appellatio solum filios primi gradus, & non maiores continet, ut absurdum contra regulas iuris euitur.
- 6 Agnationis conseruande rō in dispoñe boīs maxime in substitutione fideicommissaria non cōtinetur, sed in dispoñe legu.
- 7 Substitutio fideicommissaria solum in casibus expressis, quæ uerbis sumi possunt, intelligitur, locumque habet.
- 8 Agnationis conseruande ratio non est unica in statuto exedente faminas propter masculos.
- 9 Lex passiuē extendit ad statuta, non tamen ad dispositionem hominis onerosam, & pr. iudicialē, nisi super ea postea lex expressē disposuisset.

E P I T O M E.

Filiorum appellatione in substitutione fideicommissaria nepotes non comprehendunt in casu ubi filij plenē demonstrantur.

CONSILIVM CXXII.

REQVENTER contingit inter antiquos, & Moder. doct. in lect. & consilijs dubitari, an filiorum appellatione nepotes in testō, pñsertim cum agitur de fauore filiorum simpliciter notatorum, comprehendantur, sed ego nunc non aliter arguendo ad partes, sed simpliciter adhaerendo conclusioni posita per clariss. D. Maria. Soc. uti fratrem honorandum, dico in terminis huius testamenti, Iulium nepotem sub illis uerbis substitutionis, ipso non subsistente eius filios masculos equis portionib. & c. non contineri. Primo quia t. filiorum appellatione in testamentis nepotes ex illis filiis non continentur, nisi qñ constaret, testatorem consuetum fuisse nepotes filios appellare, Bar. in l. alimenta ff. de alimen. & ciba. leg. sed non est probatum, testatorem in casu occurrenti consuetum fuisse nepotes sic appellare, ergo & c. ¶ Secundo sumus in substitutione fideicommissaria, quæ onus in se respectu grauati filij dñ continere ca. Rayn. extra de testa. iuncta l. oīmodo C. de inoff. testa. cohæredi s. cum filia ff. de uul. & pup. ergo appellatio filiorum facta in hac substitutione nepotes ex filiis nō comprehendet, qñ ubi agitur de mero fauore filiorum, tunc et nepotes continentur, si filij non extent l. i. ita,

idem, quod nepotes non comprehendantur, sequuti sunt D. Andreas de pis, & Ray. de Forliuio, quos refert Bar. in d. liberorum. ¶ Non obstat. l. Lucius la secunda. ff. de hered. inst. super qua se fundat Bar. qui trium tenuit in d. liberorum, & in d. §. instituens: quia, ut Alex. in d. consi. 1. inquit in 6. col. quod sumus in casu, quo filiorum appellatione resultaret absurdum aut aliquod iniquum, si continerentur nepotes, tunc cessat illa iusta, & fauorabilis dispositio d. iusta, & d. filij. ff. de verb. signifi. & istud potest multipliciter exemplificari fin. casuum contingentiam, puta quod agere tur de odio, seu grauamine, siue iudicio alicuius, aut resultaret aliquod iniquum. & 3. mentem disponentis, seu testatoris, ut fuit de mente Bar. in d. liberorum in discursu sui commerti, solum. n. uoluit nepotes comprehendendi posse, quod ageretur de mero fauore filiorum, & nepotum, & nullo modo de alterius odio, siue prauidicio, argo d. iusta d. filij, iuncta d. l. quod si nepotes. ff. de testa. tutela: Sed in casu nostro si nepotes continerentur appellatione filiorum, quibus filia propria testatoris grauata fuit per fideicommissum restituere, multiplicaretur onus fideicommissi iniunctum ipsi filia, igitur nepotes, qui erant in cogniti testatori, & nondum in rerum natura, quia longe post testum, & mortem testatoris nati fuerunt, non possunt in casu nostro dici appellatione filiorum comprehendi, ut dixi super. quia non est uerisimile, quod pater in tantum uoluerit grauare filiam propriam per extraneos, qualis erat, & est dictus iulius, qui longe grauius transuersali distabat a testatore, & eius filia, argo. l. cum acutissimi. C. de fideicom. l. generaliter in princ. C. de inst. & sub. sub condit. fact. l. is, qui ducenta. §. si. ff. de reb. dubijs. ¶ Quare autem in d. Lucius, la secunda. ff. de here. inst. (intelligendo, quod ibi filiorum appellatione nepotes, seu liberi fuerunt comprehendi) illud contigerit, dico rationem fuisse, ne sequeretur absurdum, quod penitus extranei, imo serui testatoris substituti excluderentur ab hereditate nepotes, & liberos proprii fratris, quod summopere diligebat, ut ex uerbis testamenti expressum potuit colligi, dum testator dixi, aut, quod abominor, prius morietur &c. Suaderetur istud ex illo text. et, nam clarum est, quod ad hoc, ut extraneus substitutus non praeferatur illis, qui sunt de sanguine testatoris, uerba intelliguntur contra propriam significationem, intelligendo uerba disiuncta pro coniunctis. d. l. generaliter in princ. & d. l. is, qui ducenta in fin. ut alias plenius discussi in discursu lectionum in c. Rayn. extra de testa. post Barro. in l. Gallus. §. quidam recte. ff. de libe. & posth. Et ultra iura supra proximè allegata, doctores in dictis locis pro confirmatione allegant text. in d. Lucius, quod ibi disiuncta resoluantur in coniunctam, ne substitutus extraneus praeferatur liberis fratris consanguinei testatoris ab eo multum dilecti; Apparet ergo, quod in terminis d. l. Lucius habet rationem regulas iuris, quod extranei ibi substituti praeferantur liberis fratris: similiter igitur uerum erit dicere, quod fauor liberorum fratris, qui in terminis illius legis habet in consideratione, faciat, quod filiorum appellatione comprehendantur liberi fratris, ut euitetur illud absurdum, & inconueniens, quod extranei, & serui praeferantur liberis fratris. ¶ Preterea sicut gratia euitandi absurdi, & iniqui, puta ne inducatur dura separatio inter filios, & nepotes appellatione filiorum nepotes continentur d. l. liberorum, & ibi Bar. ita in terminis d. l. Lucius euitandi absurdi, & iniqui, de quo supra, ibi appellatione filiorum liberi continentur. Rursus gratia euitandi odium, grauamen, & absurdum, nepotes, quaque filiorum appellatione non continentur d. l. quod si nepotes, & per Barto. in d. liberorum post alios, ergo ut

con-

contrariorum eadem sit disciplinal. & si 5 de uul. & pup. liure succursum. ff. de iur. dot. cum sim. è 3 dicendum est. q. filiorum appellatione nepotes comprehendantur pp. euitandum absurdum, & inconueniens, & hoc mō debet intelligi tex. in d.l. Lucius, q. iudicio meo casui nostro nō contradicit. Præterea pro responsione dico, q. dum ille text. præsupponit liberos ibi filiorum appellatione contineri, non debet intelligi de nepotib. & ulteriorib. sed de liberis primi gradus, hoc est de filiis, qui à testatore in uerbis conditionalib. fuerunt expressi, t. nam vt euitet absurdum, seu inconueniens, contra regulas iuris appellatione liberorum solum filij primi gradus. & non ultiores continentur, ut est tex. in l. moris. §. iste ferē. ff. de pœnis, iuncta l. diuo. marco. C. de qō. & est de mente d.l. liberorum in prin. & ibi Bart. sed absurdum, & cōtra regulas iuris resuleret, q. in terminis d.l. Lucius in si. mentio liberorum uerificare tur in nepotib. & in ulteriorib. vt demonstrabitur, igitur ibi, dum de liberis fit mentio, debet intelligi de iis, qui sunt in primo gradu liberorum, & sic de filiis primo gradu constitutis: Mō q. resuleret absurdum, & contra iuris dispōnem, q. mentio liberū ibi nepotes, & ultiores comprehenderet, manifestē demonstro, nam in d.l. Lucius de filiis fit mentio in conditione, vt ibi aut filium, filiamvē ex se natū, natamvē non habebit, ergo illa uerba conditionalia loquentia de filiis debent uerē, & propriē intelligi t. maius, l. qui heredi ff. de cond. & demon. & in terminis nostris hoc uoluit Bar. in d.l. liberorum in 4. col. in prin. sed filiorum appellatione propriē, & uerē filij primi gradus continentur, & non ultiores d.l. iusta, & sententia Bar. & oēs in d.l. liberorum, ergo dum tex. in d.l. Lucius loquitur de liberis, debet intelligi, hoc est de filiis, & non de ulteriorib. vt uerba conditionalia loquentia de filiis propriē, & uerē sumantur, & intelligantur: Quare ille tex. non probat, q. ibi appellatione filiorum nepotes, & ultiores dicantur contineri. Præterea fm Bar. in d.l. liberorum in 4. col. q. de filiis fit mentio conditiona liter, si illa condō principaliter est adiecta fauore filiorum, tunc nepotes continentur: scus si nō principaliter ad fauorem filiorum, sed in quandā consequentiam, quia tunc filiorum appellatione nō continentur, nam uerba sunt implenda in forma specifica, & uera l. 2. §. 1. ff. de excus. tut. sed in casu d.l. Lucius de filiis fit mentio in conditione non principaliter fauore filiorum, sed tacitē, & pōtiam, ut hī per gl. si ibi cōiter approbatam, quia ex quo sunt in cōditione, non censentur, nec dicuntur uocati l. si qs sub conditione. ff. si quis omis. cau. testa. igitur in casu d.l. Lucius illa conditio de filiis debuit adimpleri, & uerificari in filiis primi gradus, & non in ulteriorib. quo fit, vt ille tex. dum loquitur de liberis, referendo se ad filios in conditione positos, intelligi debeat de liberis, qui sunt in primo gradu, & sic de filiis, quare non probat, q. appellatione liberorum nepotes, & alij ultiores contineantur, sed potius p̄rium; & hoc mō declarando verificatur, & defenditur solutio, & responsio, q. textui in d.l. Lucius dabit Bal. in d.l. Gallus. §. institutēs, q. loquatur, q. de filiis fit mentio in additione, scus q. in dispōne, put in casu, de quo agitur, nam hæc responsio v̄ vera, declarando, vt supra: Vel si hanc responsionē Bald. intelligamus simpliciter, optimē inferuiet huic casui nostro, q. hic filiorum appellatione nepotes cōtineri non dicantur, q. responsionem Bal. referunt, & sequuntur doct. cōiter in consilijs supra allegatis, maxime in d. consi. fi. D. mei Soc. & in subscriptione Lus illa additis, & Alex. in d. consi. 1. in 6. col. in 1. uol.

Prædicta conclusioni tradita ad fauorem principalis nostre non aduersatur et tex. in d.l. Gallus. §. institutēs, quem pro se allegat Bart. in d.l. liberorum in 3. col. q. ille contrarium probat, q. filiorum appellatione nepotes non continentur et in ultimis uoluntatib. q. de filiis in conditione fit mentio, q. sub illis uerbis, si filius meus me uiuo morietur, nō comprehendatur nepos, qui fuisset institutus, nisi ulterius iureconsultus de nepote suppluisset, & ita illum tex. doct. cōiter inducunt in d. §. institutēs, & Bar. in d.l. liberorum in 2. col. quamuis ipse ibi, & in d.l. liberorum contrarium postea dixerit. ¶ Et ex prædictis et uidetur sublatā ferē oia, quæ pluribus uerbis ponit, & refert Alex. in d. consi. 37. in 6. uol. & et in consi. 9. uol. 1. Præterea Alex. in hoc fuit sibi cōtrarius, quia in consi. 1. eod. lib. 1. tenuit opinionem, quæ nobis fauet, similiter Gozad. qui tenuit contrariū in cōsi. 4. pro nobis principaliter super hoc titulo consulendo propriē in casu nostro latē in consi. 36. tenuit, ubi multa motina adducit, & cōtrariis respondet. ¶ Præterea rō in dubijs traditis considerata, q. testator substituendo filios nepotis ex fratre, dicatur motus pro conseruatione agnationis, quæ haberi debet pro expressa quia unica assignari pōt, per gl. & scrib. in l. quis. C. de fideicom. ut in simili de statuto excludente fœminas pp. masculos tradunt Bal. & alij in l. maximum uitiū. C. de libe. p̄ri. & Iacob. de Are. in quadam sua disputa. quam refert Bar. in d.l. liberorum in 6. col. quæ rōne attenta v̄r dicendum, q. nepotes masculi ex dictis filiis uocatis et comprehenditur, quia in illis eadem militat rō agnationis conseruandæ ad tradita per Albertum in suo dictionario in uerbo filij appellatione, profecto uera non v̄r. Primo t. quia & si dicta rō conseruationis agnationis tanquā vnica in statuto excludente fœminas considerari possit, quia sumus in dispōne legis, per doct. in locis allegatis, tñ in dispōne hominis, & præcipuē in substitutione fideicommissaria, in qua dī, q. solum comprehendat ea, quæ propriē in illa sunt expressa istud non p̄cedit, t. q. ut dicunt Io. And. in addi. ad Spec. in tit. de testa. §. 1. uers. occurrit, Oldrad. in consi. 21. Thema tale est, D. meus Soc. in consi. 52. in 3. uol. & consi. 65. §. col. & consi. 59. §. col. eod. lib. 3. Abb. in consi. 111. facti contingentia, substitō fideicommissaria, quia onerosa, locum non habet, nisi in casibus, in quib. loquitur, & qui ex uerbis sumi possunt, quia semper dici pōt, de hoc non loquitur substitutio, & iō v̄r et per alia diximus supra, nepos filiorum appellatione in substitutione fideicommissaria non dicitur comprehendendi, quia in substitutione fideicommissaria rō conseruationis agnationis non debet coniecturari, nec subintelligi per prædicta: Præterea, & secūdo dico, t. q. et in statutis excludentib. fœminas, in quibus non fuit expressa rō, non debet dici, q. illa rō conseruationis agnationis tanquam unica haberi debeat, expressa iux. l. 2. ff. de libe. & posthu. q. ut uoluit Lupus in sua decis. 101. & sequitur Soc. in consi. 9. in 3. uol. non vnica pōt assignari rō pro dispōne dicta tuti, sed multiplex, & iō illa in statuto non debet haberi pro expressa, ut ipsi tradunt, & in terminis hoc uoluit Bar. in d.l. liberorū in 6. col. cuius uerba sunt hæc, sed prima rō magis placet, quia hæc rō, vt agnatorum salua sit dignitas, non est expressa in statuto, iō non debet facere, q. si de filiis fiat mentio in statutis, nepotes comprehendendi debeat; & t. quamuis rō, quam ibi assignat Bart. arguat nepotes in statutis comprehendendi debere sub mentione filiorum, v̄r, quia lex, quæ uult, nepotes filiorū appellatione comprehendendi possē d.l. iusta, d.l. filij, se extendit ad statum

rem prin-
Gallus.
berorum
orum ap-
in vitis
entio, ga-
rietur, no-
titutus, ni-
uiffet, &
instituta,
iple ibi, &
it. ¶ Et ex
pluribus
in 6. uol. &
it sibi co-
nitionem,
uit contra
hoc titu-
e in consi-
strari re
considera-
ex fratre,
onis, quæ
gnari pōt,
it in simili
culos tra-
e libe. pre-
quam re-
ne arena
filijs voca-
m militat
er Alberi-
bellatione,
dicta rō cō-
statuto ex-
sumus in
n in dispo-
fideicom-
tar ea, quæ
edit, ¶ qd
de testa. §.
ma tale est,
63. s. col. &
a, facti con-
uero, lo-
quitur, &
dici pōt,
et per alia
one in sub-
e compre-
ria rō con-
turan, nec
ūdo dico,
a quib. non
confetur
debeat p
uoluit la-
ons. i. in 3.
e dicta
deberet
minis hoc
uerba sunt
rō, vt agna
n statuto,
tio in sta-
quamvis
in statuto
rum, ve-
tione cō-
at ad statu-
tum

quia statutum recipit extēsiōē passiua à le-
ge coll. i. §. lex. Falcid. & ibi Bart. ff. ad l. Falcid. l. §. 1.
de munerib. & honorib. nō lex non se extendit ad
dispositionem hoīs onerosam, & grauamen conti-
nentem, quia non reperit, qd dispō hoīs onerosa, &
iudicialis, ut est substō fideicommissaria, recipiat
lege extēsiōem passiua, nisi lex ulterius postea
declarauerit, & super eo expressē disposuerit. l. cū
iudic. de cond. & demon. iuncta l. gēraliter. §. cum
iudic. de instir. & subst. sub cond. fact. Præterea in ca-
sa. C. de instir. quæ uoluit nepotes contineri, loquit
nostro lex, quæ uoluit nepotes contineri, loquit
nisi mere fauorabili s̄ propriam significationē.
quia si nepotes. ff. de testa. tutel. iunctis ijs, q uoluit
in d. l. liberorum in 3. col. ergo extendi non de-
bet hæc verborum improprietatis legis ad casum ali-
i respectu onerosum, ut est casus substōnis fidei-
commissaria, vrlatius dictum fuit ut sup. & est de
Bar. in d. l. liberorum in 3. & in 4. col. p. tex. in
qd si nepotes iuncta d. l. iusta: Vltorius super hoc
culo nō insitā, quia tps breuitas me plura scri-
re non patit. neq; multis opus est uerbis, qm iudi-
meo ex dictis supra, & ex ijs, quæ copiose s̄ fidei-
commissariis. D. Marianus Soc. oib. q in 3. rium
laci possunt, & illis, q adduxit Alex. in dictis cō-
silijs, pōt responsio, ex quib. omnib. satis cla-
recedat de bono iure principalis nostri. Laus D.

S V M M A R I V M.

¶ *Præterea verbum fuit.*
l. m. C. de impub. & alijs subst. ius cōe, & non singulare
p. p. p.
¶ *Præterea commune substitutio ad plura tempora, pluresq; per
sonas statum omnia debet pariformiter determinare.*
¶ *Substitutio compendiosa facta filio per verbum commune sub-
stitutio ad hoc, vt matre existente in medio valeat in pupillare
statuto, vt directā, quid requiritur.*
¶ *Substitutio compendiosa filio impuberi facta per verbum com-
mune substitutio semper valeat, vt fideicommissaria, etiam ma-
tre in medio non existente.*
¶ *Pater de testa. in 6. declaratur.*
¶ *Præterea tacita in vulgari comprehensa qm matre excludat.*
¶ *Substitutio compendiosa facta per verba merē directā qm valeat.*
¶ *Substitutio de testa. declaratur.*
¶ *Præterea C. de impub. & alijs subst. declaratur.*
¶ *Substitutio, quæ fit per hæc verba, hæredem substituo dicitur,
facta per verba merē directā.*
¶ *Lex in l. Centurio ff. de vulg. & pup. & in consi. 12. & 17.
de pup. comprehenditur.*
¶ *Substitutio valeat ne vt directā, an vt fideicommissaria, quid
attendatur.*
¶ *Substitutio succedens filio ab intestato, cui facta fuit substitutio com-
pendiosa per verbum commune, legitimam, & Trebellanicā
legio debet detrabi.*

E P I T O M E.

¶ *SUBSTITUTIO compendiosa facta filio
impuberi per uerbū substituo, & per distribu-
tionem temporis quancunque, matre existente
in medio, valeat omni tempore iure fideicommissi.*

CONSILIVM CXXIII.

¶ *RAESVPPONITVR, Octavianum
de Rubeis in eius testō Paulum impuberē
eius filium legitimum, & naturalem sibi
hæredem instituisse, & ipso Paulo quancunque dece-
deret sine filiis masculis legitimis, & naturalib. ei-
dem substituisse Petronium, & Sanctem filios Phi-
lippi olim fratris testatoris, & prout in d. testō con-*

finetur: quo testō factō decessit Paulus sine liberis,
superstitib. matre d. Pauli, ac substitutis prædictis.
Dubitatum est, vtrum hæc substō compendiosa fa-
cta Paulo filio impuberi per istud verbum cōe sub-
stitutio, & per istud distributiuum quancunque, matre
existente in medio, valeat oī tpe iure fideicommissi,
si, an verō infra tpa pupillaris ætatis valeat iure dire-
cto, & post pupillarem ætatem iure fideicommissi.
Articulus est in se multum dubitabilis, & declara-
tione imperiali egeret, vt affirmant doct. in l. centu-
rio ff. de vulg. & pup. in c. Raynut. extra de testa. &
in c. si pater eod. titu. in 6. in materia substitutionis
compendiosæ: & q dicta substō matre existente in
medio valeat in pupillari ætate, ut pupillaris, & post
pupillarem ætatem iure fideicommissi, tenuerunt
q plurimi doctor. & forte magis cōiter, inter quos
fuit Cyn. in l. precib. post antiquos referens se ita cō-
suluissē. C. de impub. & alijs subst. l. o. And. in d. c. si pa-
ter in nouella, Oldradus in consi. 125. incip. in propo-
sito, Card. & lo. de Imol. in d. c. Raynut. & ibi lo. de
Imol. similiter dicit, se ita consuluissē, & præcepto-
rem suum Fran. de Rampon. in d. l. precib. idem se-
quutum fuisse. Idem voluerunt Ang. Ioan. de Imol.
Paul. de Cast. Raph. Cum. & Dom. Alex. in d. l. centu-
rio, & Sal. Fulg. Paul. de Cast. in d. l. precib. Sal. in l. ex-
trib. C. de inoff. testa. & Pau. de Cast. in consi. 108. in-
cip. in Christi noīe, sub anno millesimo & c. gl. in §.
qua rōne instit. de pup. subst. Floria. in d. c. Raynut. &
ibi Nicolaus. Item Pau. de Cast. in d. l. precib. dicit,
q hæc opinio hodie est communi, fm quam doct.
Bononientes soliti sunt consulere, & probat primo
ex tex. in c. si pater de testa. in 6. ubi facta fuit substō
compendiosa filijs impuberib. per verbum moriaf,
¶ q est uerbum cōe fm Ang. in d. l. centurio, uel sal-
tem directum non ciuile, quod est idem cum cōi,
seu eiudem effectus, ut per Alex. in d. l. centurio, &
per eum in consi. 12. & 17. in 3. uol. & in consi. 165. in
5. uol. & filij decesserunt in pupillari ætate mater ip-
sorum superstitē, dē ibi, q substō directā, & pupilla-
ris potius censenda est, q obliqua, quia q fuerit dire-
cta, interpretatio fieri debuit, ut conueniat uerbis,
& personis institutis, & dicit lo. de Imol. in d. l. cen-
turio in 13. col. q contraria opinio esset de iure sub-
stentabilis, nisi esset tex. in d. c. si pater, qui probat, q
ualeat in pupillari ætate, ut pupillaris ē matre exi-
stente in medio. ¶ Secūdo si uera esset opinio Bar.
& sequacium in d. l. centurio, q substitutio compē-
diosa facta p uerba cōia fauore matris, ne a luctuo-
sa hæreditate filij excluderetur, oī tpe deberet dici
fideicommissaria, argō eorum, quæ habentur in l. q
duos ff. de reb. dub. in l. si. C. de insti. & subst. sub cōd.
fact. & in l. precib. C. de impub. sequeretur, q maior
esset fauor matris, quā pupilli, cui per substitutio-
nem directā pupillarem dē prouideri, vt decede-
re dicatur testatus, ut inst. de pupill. substitutio. & in
l. 2. §. prius, & in l. patris & filij. ff. de uul. & pup. q mi-
nimē dicendum est, cum pupillaris substitutio fauo-
re pupilli excludat matrem d. l. precib. & hī in d. l. si.
& in d. l. centurio per gl. & isto argumento Alex. te-
nendo contra Bar. in d. l. centurio, & ē in consilijs
suis, ut in d. consi. 12. & consi. 17. cum simil in 3. uol.
semper usus fuit. Multa alia motiua ad propositum
referunt ēt lo. de Imol. in d. c. Raynut. & in d. l. centu-
rio, & ibi Alex. ¶ Præterea qn substitutio compē-
diosa facta reperitur per illud distributiuum quancun-
que, tunc infra tps pupillaris debet ualere, ut dire-
cta pupillaris, quia illo dictio quancunq; est plurimū
temporum comprehensua, & importat, sine filiis
decesserit in pupillari ætate, siue post, ut in d. l. centu-
rio, & in d. l. precib. ergo ne sit superflua, dicitur im-
portare